

QUAN HỆ SONG PHƯƠNG PHÁP – VIỆT

Jean-François BLAREL, Đại sứ Pháp tại Việt Nam

Jean-François Blarel

Ảnh : Đại sứ quán Pháp tại Việt Nam

« Lịch sử và mẫu mực » - đó là đánh giá của tổng thống nước Cộng hòa Pháp về mối quan hệ đối tác song phương giữa Việt Nam và Pháp hiện nay trong chuyến thăm Hà Nội vào tháng 10 năm 2004. Nếu đây là chuyến thăm Việt Nam lần thứ ba của một nguyên thủ quốc gia Pháp từ khi hai nước chúng ta thiết lập mối quan hệ ngoại giao năm 1973, một số lượng các chuyến viếng thăm có vẻ là còn rất

khiêm tốn, thì cũng không nên quên rằng năm 1993, tổng thống François Mitterrand đã là nguyên thủ quốc gia phương Tây đầu tiên thăm Việt Nam kể từ khi Việt Nam bắt đầu chính sách Đổi Mới. Kể từ đó, các chuyến thăm cấp cao nhất, cấp nhà nước diễn ra đều đặn và gần đây là chuyến thăm nước Pháp trong tháng 6 vừa qua của Tổng bí thư Đảng Cộng Sản Việt Nam, ngài Nông Đức Mạnh. Các cuộc đối thoại cấp cao nhất giữa Việt Nam và Pháp cũng được tạo điều kiện thuận lợi nhờ vào chính sách mở cửa của Việt Nam. Điều này phản ánh qua sự đồng thuận rất lớn trong hầu hết các vấn đề quốc tế lớn và qua sự ủng hộ trước sau như một của nước Pháp đối với quá trình hội nhập của Việt Nam vào cộng đồng quốc tế.

Chính sách hỗ trợ phát triển của chúng tôi, cốt lõi của quan hệ đối tác này, đã đạt được những tiến bộ rất lớn trong năm 2005 : với 334 triệu euros viện trợ phát triển, Pháp là nhà tài trợ lớn thứ hai sau Nhật Bản. Nỗ lực đặc biệt này phản ánh sự ủng hộ của nước Pháp trong hai dự án chính: dự án giao thông đường sắt nội thành Hà Nội (mức tài trợ 165 triệu euros) và giai đoạn hai của dự án nâng cấp, hiện đại hóa hệ thống báo hiệu và liên lạc đường sắt tuyến Hà Nội – Vinh (mức tài trợ 40 triệu euros). Chiều sâu của sự hợp tác của chúng ta không chỉ thể hiện qua các con số mà còn ở các lĩnh vực tham gia.

Những năm vừa qua, Pháp tập trung các nỗ lực trong 5 trục chiến lược : ủng hộ Việt Nam trong chuyển đổi chính sách và luật pháp ; hỗ trợ việc hiện đại hóa hệ thống giáo dục và nghiên cứu ; thúc đẩy hợp tác văn hóa qua việc trao đổi kinh nghiệm ; cùng Việt Nam trong nỗ lực hoán chuyển nền kinh tế và hỗ trợ việc đàm phán gia nhập Tổ chức thương mại thế giới ; đóng góp vào nỗ lực xóa đói giảm nghèo và nâng cao phúc lợi xã hội. Vị trí đặc biệt của nước Pháp trong giáo dục bậc cao, nghiên cứu, văn hóa và chuyển giao công nghệ đã cho nước Pháp một tầm hoạt động rất rộng và điều này là điểm khác biệt của Pháp đối với các nhà tài trợ khác của Việt Nam. Hỗ trợ của Pháp cũng được thể hiện ở số lượng lớn các nhân tố hoạt động trực tiếp ở Việt Nam : hiện nay đã có ít nhất 567 tổ chức nhà nước, xã hội, hội đoàn hay các nhà tư vấn làm việc ở Việt Nam : tổ chức giáo dục, hiệp hội, hợp tác địa phương, chăm sóc sức khỏe, v..v. Trong số các lĩnh vực hợp tác, tôi muốn nhấn mạnh sự đóng góp của chúng tôi trong việc đào tạo thế hệ ưu tú ở Việt Nam. Giáo dục bậc cao là một trong những ưu tiên hàng đầu của Pháp ở Việt Nam. Sự hợp tác triển khai trên hai dạng : hợp tác chặt chẽ với mục tiêu cao của các tổ chức đại học của Pháp ở Việt Nam thể hiện qua hơn 150 thỏa thuận đại học với các cơ sở đào tạo đại học của Việt Nam nhằm phát triển đào tạo ở Việt Nam ; thứ hai là các hoạt động tạo điều kiện hỗ trợ các sinh viên

Việt Nam ở Pháp, đứng đầu châu Âu về số lượng sinh viên Việt Nam theo học từ bậc đại học trở lên với 3500 sinh viên đăng kí trong năm học 2004. Ở Việt Nam, từ nhiều năm, Pháp đã tham gia vào việc thành lập các trung tâm đào tạo cũng như việc cấp ngay tại Việt Nam các bằng tốt nghiệp tương đương với hệ thống tại Pháp : Chương trình kỹ sư chất lượng cao (PFIEV), Trung tâm Pháp-Việt đào tạo quản lý (CFVG) và Trung tâm đào tạo bảo dưỡng công nghiệp (CFMI). Nước Pháp cũng quyết định tiến tới một bước mới và phát triển một chương trình lớn trong lĩnh vực hợp tác đại học được công bố trong chuyến thăm Việt Nam của tổng thống Chirac : thành lập Cụm Đại học Pháp đặt tại trường đại học quốc gia Hà Nội và thành phố Hồ Chí Minh. Dự án này sẽ tiếp nhận những sinh viên đầu tiên vào năm 2006. Gắn chặt với việc nghiên cứu cơ bản và ứng dụng, chương trình đào tạo tại đây sẽ trải rộng trên nhiều lĩnh vực từ khoa học công nghệ, khoa học đời sống và công nghệ sinh học tới khoa học kinh tế và quản lý, luật pháp và khoa học xã hội và nhân văn. Mặt khác, Pháp cũng đặt ở Hà Nội và thành phố Hồ Chí Minh các trung tâm tư vấn du học Pháp, nhằm cung cấp thông tin cho một số ngày càng tăng các sinh viên giỏi của Việt Nam tới học tập trong các cơ sở đào tạo của Pháp.

Song song với việc ủng hộ Việt Nam hiện đại hóa nền kinh tế và xã hội, Pháp cũng thúc đẩy môi trường cần thiết cho quan hệ kinh tế song phương. Lĩnh vực này cũng tập trung những nỗ lực rất lớn. Nước Pháp là nhà đầu tư ngoài châu Á số một ở Việt Nam với vốn đầu tư 2.5 tỷ US\$ (5% tổng số vốn đầu tư nước ngoài ở Việt Nam) và hơn 200 doanh nghiệp hoạt động trên nhiều lĩnh vực. Gần 20000 việc làm gắn với các hoạt động kinh tế của Pháp ở Việt Nam. Những dự án đầu tư lớn nhất là của EDF (tập đoàn Điện lực Pháp) (nhà máy nhiệt điện Phú Mỹ), của France Télécom và của Alcatel trong lĩnh vực thiết bị viễn thông, của Lafarge trong lĩnh vực xi-măng, của Sanofi-Aventis với các sản phẩm dược, hay của tập đoàn Bourbon trong lĩnh vực phân phối (Big C). Các doanh nghiệp Pháp cũng có mặt trong những dự án có tính chất cơ cấu. Những lĩnh vực cơ bản cho việc tiếp tục phát

Tổng bí thư Đảng Cộng Sản Việt Nam Nông Đức Mạnh hội đàm cùng Tổng thống Jaques Chirac trong chuyến thăm chính thức tới Pháp tháng 6 năm 2005. Những cuộc viếng thăm cấp cao giữa hai nhà nước trở nên đều đặn hơn trong những năm gần đây.

Ảnh : Đại sứ quán Pháp ở Hà Nội.

triển quan hệ kinh tế song phương là năng lượng (nhà máy điện, truyền tải và phân phối điện năng, xây dựng nhà máy lọc dầu Dung Quất, hợp tác xây dựng bộ luật năng lượng hạt nhân), giao thông đô thị và đường sắt, môi trường (quản lý nước và chất thải các loại), viễn thông, khu vực vật liệu xây dựng, dịch vụ tài chính, phân phối và lĩnh vực thực phẩm.

Cuối cùng, trao đổi thương mại giữa Pháp và Việt Nam đã tăng gấp 8 lần trong 10 năm, đạt 1.2 tỉ euros trong 2004. Được phẩm chiếm vị trí đầu tiên trong các sản phẩm xuất khẩu của Pháp vào Việt Nam. Hàng hóa thiết bị chiếm vị trí quan trọng thứ hai trong các mặt hàng xuất khẩu vào Việt Nam. Những thiết bị của Pháp xuất khẩu vào Việt Nam góp phần đưa công nghệ hiện đại vào nhiều ngành sản xuất quan trọng của Việt Nam như sản xuất và truyền tải năng lượng, và nhất là điện, xi-măng, viễn thông, công nghệ thông tin và liên lạc. Các sản phẩm thực phẩm Pháp, đặc biệt là rượu vang và đồ uống có cồn, đạt mức tăng trưởng rất cao. Chúng tôi mong rằng xu hướng này sẽ tiếp tục phát triển và cũng trông đợi nhà cầm quyền Việt Nam sẽ áp dụng những biện pháp nhằm cải thiện khả năng tiếp cận thị trường của các sản phẩm này, nhất là

trong khuôn khổ của thỏa thuận thương mại kí vào cuối năm 2004 với Liên hiệp châu Âu trong đó có những điều khoản áp dụng chưa được công bố trong phần này. Những trao đổi này cần phải được phát triển nhanh, mạnh mẽ hơn nữa nhất là khi Việt Nam chuẩn bị tham gia vào Tổ chức thương mại thế giới với sự ủng hộ rất lớn của Pháp. Đối thoại chính trị, hợp tác trong các lĩnh vực quan trọng trong công cuộc hiện đại hóa ở Việt Nam, quan hệ kinh tế thương mại phát triển sâu : quan hệ đối tác giữa Pháp và Việt Nam là mối quan hệ đặc biệt và đầy tương lai. Tuy vậy, cũng nên thấy rằng còn có một khía cạnh mới trong mối quan hệ gắn kết toàn diện hơn giữa Việt Nam với Liên minh châu Âu được thiết lập cách đây 15 năm. Nước Pháp không hề mất đi ảnh hưởng của mình đối với Liên minh châu Âu để giải thích các vấn đề nhân quyền, hợp tác kinh tế và hỗ trợ phát triển... Ngược lại, nước Pháp tham gia vào đối thoại cùng với kinh nghiệm, lịch sử và những giá trị đích thực. Nước Pháp cũng muốn trở thành cửa ngõ vào châu Âu đối với Việt Nam : Đó là cách tốt nhất đối với nước Pháp để tạo động lực thúc đẩy mối quan hệ đối tác lâu dài.